

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 62.

Z KRAKOWA DNIA 4 SIERPNI 1816 Roku W NIEDZIELĘ.

JW. Baron de Reibnitz Kommissarz Pełnomocny Nayaś. Króla Jmci Pruskiego do Organizacyi Miasta Wolnego Krakowa przeznaczony, przesłał do Wydziału Spraw wewnętrznych w Senacie sumę złp. 300, z przeznaczeniem, aby ta kwota była rozdana w dniu 3 b. m. jako obchodzie Urodzin Nayaś. Króla Jmci Pruskiego ubogim nieszczęśliwym w mieście Krakowie. — Członek Senatu z Wydziału Administracyjnego przesłał tę kwotę JW. Piekarskiemu Przełożonemu Bractwa Miłosierdzia, gdzie Jałmużna naydoskonlejš zawsze podzielona byđź może. — Uświetnienie dnia na pamiątkę Urodzin Monarchy oznaczone uczynkiem litości i miłosierdzia będzie zawsze pamiątkę duszom Cnotliwym.

Z Wilna d. 5 Lipca d. 1.

Wielki Xże Jmé Konstany pr ciechał przez nasze miasto dnia 2go t. m.

Xże Marszałek Barclay de Tolly przybył do tutejszego miasta w nocy z dnia 3o p. m. a wczoray wyiechał. Przez czas pobytu swóiego trudnił się oglądaniem woysk rozłożonych w mieście i okolicach.

Z Peterzburga d. 24 Czerwea d. 1.

Dnia 13 t. m. Towarzystwo Bibliyne Rossyyskie odprawiło publiczne posiedzenie, które zagał mową Prezes Towarzystwa Xże Galicyjn. — Dnia 14 t. m. Posel Perski, w powrocie z Peterzburga, przybył do Moskwy, gdzie cały tydzień ma zabawić.

Z Londynu d. 16 Lipca.

Wczoray miał Lord Szambelan Cholmondeley audyencyą u Królowey, z powodu zamęzcia Królewney Maryi z Xciem Gloucestru, które d. 21 b. m. dopełnionem zostanie.

W przesły piątek była u Xcia Rejenta zapowiediana uczta, która zakończyła się bałem aż do rana trwającym. Królowa i Królewny znajdowały się na tey zabawie w sukniach z srebrem przerabianey materyi z rękodzielni Nottingham, obszytych krajowemi blondynami. Damy dworskie były podobnie w bogatę materye narodowego przemysłu ubrane. Xżna Karolina Koburgska dla słabości nie znajdowała się na tey uroczystości, a iey małżonek bawił tylko do wieczery. Znajdowało się

na niey około 700 osób, tudzież Bohater, Xże Wellington, z powodu którego dana była. Przybył on z swoją małżonką około godziny 10tej przy okrzykach tysięcy ludzi w ulicy z gromadzonych. Cała muzyka zagrała na jego przybycie pieśń: "Przybył zwycięzca!", Wszystkie wnioscia i wschody do pałacu Xcia Rejenta były rżęsto oświecone, a w przyzroczu trzymała osoba wyrażająca W. Brytanią bardzo podobny do Xcia Wellingtona wizerunek. — Wiele naszych gazet nagania, iż tańczono na tem balu zagraniczny i niemoralny taniec Walc.

Pułkownik Berkley, w towarzystwie Lorda Clarine i innych znakomych osób, złożył Xciu Wellingtonowi d. 8 w Cheltenham życzenia. W wiecior było to miejsce oświecone. D. 9 znajdował się Xże Wellington z swoją małżonką na tamtejszym teatrze i był radośnemi okrzykami przyjęty.

Gdy zawsze ieszcze zachodzi wątpliwość, (wyraża iedno z opozycyynnych pism tutejszych) czyli Xże Wellington iedynie dla słabości zdrowia przybył do Anglii, przeto nieodrżeczy będzie przywieść następującą okoliczność, o iego stanie zdrowia. Xże Wellington przybył ostatniego piątku z rana z Cheltenham do Londynu, iadł obiad u Xcia Rejenta, bawił u niego do godziny 1 z północy, a przyszedłszy do siebie, kazał o godzinie w pół do 3ciey z rana osiodłać konie, i pojechał do Wirginia - Waterz, o 30 mil od Londynu, dla zobaczenia piękney sfory psów gończych, z któremi we Francyi polować zamyśla, powrócił z tamtąd do Londynu, wsiadł w sobotę rano do powozu i udał się napowrot do Cheltenham. Otoż chory Xże wie-

chał na koniu blisko 60 mil Angielskich, a 200 w powozie w 48 godzinach!

Obchod pogrzebowy zmarłego P. Sheridan był d. 13 b. m. nader okazały. Xże Bedford, HR. Lauderdale i Mulgrave, Lord Biskup Londyński, Lord Holland i Lord Spencer nieśli końce całunu. W licznyim i nader świetnym za trumną orszaku znajdowali się Xiążęta Jorku i Sussexu, 20 Hrabiow i Lordow i przeszło 100 znakomych osób, w których tylko Xcia Wellingtona brakowało. Zwłoki iego pochowane zostały obok Shakespeara, Händla i Goldsmitha. — Niektore dzienniki zarzucaia bogaczom Angielskim, iż nie tylko w dawniejszych czasach dozwolili Poetom Drvdenowi, Miltonowi, Swiftowi, ale i późniejszych Goldsmithowi, Johnsowi i świeżo Sheridanowi w ubostwie i prawie z głodu umrzeć. Pope jest iednym z Angielskich poetow, który majątek zostawił.

Cesarz Rossyyski darował Xciu Rejentowl cug koni, które znajduia się iuż z Peterzburga w drodze. — Xże Rejent powstał Xciu Blücherowi wielki krzyż orderu Gwelfow.

Mowa, którą zmarły Sheridan w sprawie Hastingsa miał, tę P. Gurny zachował i Xże Norfolk przepisac kazał, a Sheridan przejrzał, stanowiąc ma część iego dzieł, które wydrukowane bydź mają na korzyść iego familii.

Na wielu okrętach J. R. Mci założone będą nowe telegrafy morskie wynalazku Adm. Popham.

Eskadra Lorda Exmouth z'aczyć się ma z eskadrą Niderlandzką pod sprawą Wiceadm. van de Capellen i stanowić będzie znaczną flotę. Bombowe statki, któ-

re płyną z tą eskadrą, są tak urządzone, iż mogą w godzinie przeszło 100 dwudziesto funtowych bomb wyrzucić. Z Hiszpańskich i Portugalskich portów przyłączą się także pod rozkazy Lorda Exmouth małe eskadry.

Upadły w Londynie bankowy dom Bruce zostawał pod zarządzaniem oycy Kapitana Bruce, który za uratowanie od śmierci Lavalleta na 3 miesięczne więzienie w Paryżu skazany został. — Od dni 12 nie nastąpiło w naszej stolicy żadne bankructwo, co nascołkolwiek spokojniejszemi czyni.

Mowią, iż Lord Castlereagh uda się do wod do Töplitz.

W Ennihofen w Irlandyi został urzędnik Angielski d. 2 b. m. który sprzeciwił się niedozwolonemu pędzeniu wódki, na publicznym rynku od Irlandczyka z pistoletu zabity. Lubo kilka set znajdowało się tam zgromadzonych ludzi, tak iednak zrzęcznie uszedł zaboyca, iż dotąd rząd Angielski wynaleść go nie może.

Sześćdziesiąt dwoletnia gospodyni nie chcąc doczekać zapowiedzianego w 18 Lipca okropnego końca świata obwiesiła się wcześniej.

Ciągle ieszcze tak wiele osób wyjeżdza do Francyi, iż w kancelaryi Francuzkiej na 3 dni pierwey trzeba się o paszport zgłaszać.

Podług doniesień Amerykańskich przybydź miało nad rzekę Plata 10,000 Hiszpańskiego i Portugalskiego woyska, dla przymuszenia nazywających republikanami rokoszhanow Euenos-Ayres do posłuszeństwa Królowi. — W Ameryce północney takie samo panuje tego roku powietrze, iak w północnych częściach Europy.

— Józef Bonaparte żyje w Nowymjorku bez okazałości. Nie używa żadnych tytułów, ani orderow; iego służący nie chodzą w liberyi, i nazywają go poprostu P. Bonaparte. — Z Marietta, kraiu Ziednoczonych Stanów nad rzeką Mississipi, donoszą o smutnym przypadku, który tam zdarzył się d. 6 Czerwca, i służyć może za przestrogę z powodu zaprowadzonych w wielu okolicach Europy parowych statkow. D. 5 w wieczor przybył tam parowy statek i stał przez całą noc, dla naładowania nazajutrz żelaza, i gdy naładowano i podnoszono kotwice, pękła pokrywa parowego kotła. Okropny war porzucił wszystkich będących na tym statku ludzi w wodę i strasznie poparzył. Jeden człowiek utopił się, a 15 do 16 tak dalece poparzonemi zostali, iż 6 zaraz umarło, a 2 lub 3 bliskiemu są śmierci. Pisma Amerykańskie donosząc o szczegółach tego zdarzenia, pocieszając, że P. Heath w Nowem Jersey wynalazł taki gatunek parowego kotła, iż na przyszłość nie zdarzy się podobny przypadek. — Posel Francuzki przy ziednoczonych Stanach, P. Hyde de Neufville, przybył z 4 konsulami do Nowegoiorku. — W Nowymjorku z założenia i pod kierunkiem P. Shumok znajduje się pełne ludzkości towarzystwo, którego jest celem wspierać radą i zasiłkiem przychodniow z obcych kraiw. — Ziednoczone Stany zawarły d. 13 Maia pokoy z Indyanami Rock-River, ostatniemi, którzy ieszcze znajdowali się z niemi w woynie. Warunek tego traktatu wkłada na Indyanow obowiazek oddania wszystkich jeńcow, których po pokoju z Anglią zabrali, iako też wszelkich zdobyczy na Amerykanach.

Z Batawii donoszą pod d. 25 Marca, iż przybył tam Kommissarz Niderlandski Naherys i ważne to miasto z całą okolicą na rzecz Króla Niderlandzkiego obiał. Z tem wszystkiem znajdując się tam jeszcze woyska Angielskie, z resztą cała wyspa cieszy się naywiększą spokojnością.

Z Berlina d. 25 Lipca.

N. Król wyjechał ztąd d. 23 b. m. do Karlsbadu, w towarzystwie skrzydłowego Adjutanta, Podpułkownika Brauchitsch, przez Potsdam i Magdeburg, dokąd pojechała także Królowna Karolijna z swoimi Damami, gdzie zabawi dzień; d. 26 tu wróci, a J. Król, Mość uda się przez Halle w dalszą drogę.

Z Paryża d. 15 Lipca.

Wczoraj po Mszy następujący Marszałkowie Francuzcy, wykonali w sali obradowej w obecności familii Królewskiej na łaskę Marszałkowską przysięgę wierności Królowi: Xże Coneghano (Moncey), Hr. Jourdan, Xże Trewizy (Mortier), Xże Tarentu (Macdonald), Xże Reggio (Oudinot), Xże Albufery (Suchet), Hr. Gouvion St. Cyr, Xże Coigny, Hr. Beurnonville, (oba nowo mianowani), Xże Feltre (Clarke), Xże Valmy (Kellerman), Hr. Pérignon. Reszta niewymienieni tu Marszałkowie, są albo chorzy, albo nieobecni. Ministrowi woyny czytał przysięgę Xże Richlieu, a Minister potem Marszałkom. Poprzysięgli oni na Boga, swego stwórcę, Religiją i ustawę, którą od niego odebrali; 1) Nientrzymywać żadnych związków na szkodę Króla i rządu; 2) wszystkim szkodliwym zamachom zapobiegać; 3) powierzoną im siłę woyskową kierować dla bezpieczeństwa państwa, etc. (Jest to starodawna przysięga Marszałkowska).

Konspiraacja Królewska z d. 3 b. m.

jest następujące: Chcąc Królewskiemu orderowi legii honorowej nową nadać świętność, i ucieść doroczną uroczystość wysokiego naszego Przodka Henryka IV, patrona orderu, udzielamy zatem wielkie krzyże orderu legii honorowej nayukochańszemu naszemu Bratu Monsieur, naszym nayukochańszym wnukom Xiążętom Angouleme i Berry, naszym Kuzynom Xiążętom Orleanu, Kondeuszowi i Burbon. (Dzień w dniu imienia s. p. Króla Henryka IV, będzie wielka parada woyskowa w Tuilleries, na której wszyscy Xiążęta z wielkimi krzyżami legii znajdować się będą). — Inne rozporządzenie z d. 10 b. m. zabrania wszelkim korporacyom, bez pozwolenia Króla, składać publicznym urzędnikom z powodu ich urzędowań godziętkowania, dary, znaki honorów, i t. p.

D. 14 nastąpiło tu poświęcenie chorągwi, dla legii departamentu Eury i Loary.

Trzey na wygnanie z kraju skazani patrioci, którzy nie apelowali, odesłanemi już zostali do Clermont, gdzie bawić będą aż do wylądzenia na okręt. — Corbineau pisze ciągle, Plegnier bardzo jest smutny, a Charles, starała się o przeniesienie przywileju na Drukarnię na swojego syna.

Xże Angouleme pojechał przez Dijon i Lyon do Grenoblu, gdzie d. 13 stanął. — Xże Kondeusz zaczęła się mieć lepiej.

Pisma nasze zawierają co następuje: "Podroży Xcia Wellingtona chcą koniecznie nadać cel polityczny. Niewiemy tu jednak nic o woynie i przygotowaniach do niej; trudnooby nawet wynaleźć powód w teraźniejszej chwili do woyny w Europie. Z tem wszystkiem niektóre pisma chcą woyny. Zasadzają one swoje mniemania na niektórych zdarzeniach, za których

prawdę nie tylko rzeczyłybśmy nie chcieli, a tem mniej wywodzić z nich, iak one, śmiały wniosek. Rossyjskie woysko, mówi one, zmocniło swoje we Francyi osady, i Jenerał Woroncow pojechał śpieszno z Paryża do woyska. Bawarya pomnożyła swe woyska do 100,000 ludzi; Kże Eugeniusz Beauharnois mianowany został Xcisz Dwuchmóstów, a Minister Bawarski opuścił w tych dniach Paryż. Dwór Francuzki, iak się zdaie, zakłada swoje nadzieie na przymierzu z Anglią i Austryą. Kże Schwartzenberg otrzymał order S. Duchą, zaszczyt który spotkał tylko dotąd Xcia Wellingtona. Woysko Francuzkie jest pomnożane; wielu Jenerałów z rewolucyi, na których czele znajduie się Davoust, są do służby powołanemi. Marszałek Suchet i Jenerał Colbert, znajdowali się na końcu Czerwea u Dworu, i mieli odebrać zaraz rozkazy udania się do woyska. — Oto są zdarzenia, które oznaczać mają wojnę; lecz wyznaliśmy szczerze i sumiennie, iż niektóre z tych zdarzeń wcale nie są nam wiadome, i podlegaia wątpliwości; a chociażby nawet niektóre, iak Angielskie i opozycyjne Francuzkie pisma chcą wiedzieć, były prawdziwe, nie można jednak wnosić z nich wojny. Nikt rozumnie nie może wprawdzie zaprzeczyć wypadku wojny, ale też bez rzeczywistości nie może w podobieństwo iey teraz wierzyć.,,

Monitor zawiera następujący artykuł: „Policya odkryła teraz podstęp, który okazuje iak niebezpieczną być może łatwo-wierność najlepszych nawet ludzi, kiedy mięsza się do niej duch kłamstwa i zysk chciwych ludzi. — Pewna Dama, łącząca z ciekawością polityki chęć za pomocą

magnetyzmu i Sonnambulizmu dogięczenia tajnych rzeczy, użyła wielu agentow, dla dowiedzenia się o rzeczach które rząd obchodzić mogą, i udzielała z dobrego serca publicznym urzędnikom swoje odkrycia. Ale że w prawdziwey czyli zmyśloney swaiey gorliwości nie umiała zachować przyzwoitey ostrożności i baczności, stała się igrzyskiem chciwych ludzi, którzy dla swiego zysku zmyślali wiadomości, nie troszcząc się o ich rzetelność. Zwyczajny ich sposób był zmyślać listy, adressować do różnych osób, potem je przeymować i rzeczoney Damie oddawać, która je potem władzom udzielała. Pierwsza osnowa tych listow była niewinna i mało znacząca; ale przyłożywszy je do świecy, czytać w nich się dały rzeczy sympatycznym inkaustem pisane, które różnego rodzaju podeyrzenia wzniecały. Nakoniec gdy poymane osoby, od których i do których pisane były, usprawiedliwiły się zupełnie, iż nigdy podobnych listow nie pisały, ani nie odbierały, odkrył się fałsz. Widać zatem iak najlepsza chęć służenia rządowi może być niebezpieczną, kiedy nie zostaje pod kierunkiem samegoż rządu.,,

Anglik nazwiskiem Wraxall bawiący nieiaki czas w Tours, miewał wszelkiego rodzaju buntownicze mowy przeciw Królowi, Dynastyi Burbonow i dobremu duchowi ludu. Ostrzegat go Prefekt, i doniosł o tem Ministrowi policyi, żądając rozkazow iak ma względem niego postąpić. Niezważał na to Wraxall i dalej obrażające swoje mowy prowadził; nakoniec przybył do jedney kawiarni, gdzie śpiewaczka na pochwałę Burbonow śpiewała piosnkę, wyrwał iey ją, zdeptał,

potargat i w oczy śpiewacze rzucił, poczem kazał go Prefekt, P. Brocot, do siebie wezwać i oświadczył mu w imieniu Ministra policyi, iż musi Francją opuścić. Na zapytanie, dokąd zamyśla się udać, odpowiedział Wraxall, iż do Genewy, i otrzymał paszport do iechania przez Paryż i Lyon. Miasto Tours najlepszy duch ożywia. Na danym tam balu z powodu zaślubin Xcia Berry pokazał się jeden Anglik niedbale ubrany w nankinowych pantalionach; ale na przełożenie gospodarzy, poszedł przystoyniey się ubrać. Za powrotem rzekł do niego officer Francuzki, iż gdyby tak był pozostał, byłby go oknem wyrzucił. Wstrzymał Anglik swoy gniew do nazajutrz z rana, i wyzwał rzeczzonego officera na pojedynkę, ale przestał potem na pismieniem iego tłumaczeniu.

Francuzka osada w Metz została teraz przynajmniej wedle przepisow traktatu uzupełnioną.

Wszyscy biegną teraz do warsztatu Malarza Bouchet, dla widzenia odmalowanego przez niego w całej wielkości obrazu Króla, który, iak mówią, przeznaczony jest do audyencyonalney sali iednego z pierwszych Europeyskich Monarchow. — Trudnią się tu teraz zatarciem napisu na panteonie.

Pomiędzy osobami, które Prefekt Nantu, surowy bardzo człowiek, oddał pod dozór policyi, znajdują się nawet ludzie, podług iego wyrazu, podeyrzanego weyrzenia. (Zanadto; sławny nawet Fizyognomista Lavater, nieśmiałyby był tak powiedzieć.)

Król przeznaczył na roboty w Wersalu 6000 fr., dla dania aż do żniw ubo-

stwu poźwienia.

Urządowe doniesienia z południowey Ameryki w gazecie Madryckiey dochodzą tylko do Marca, uwiadomiałac o zwycięztwie i postępach Jenerała Morillo, i czyniące nadzieię, iż podbicie i uspokojenie tych prowincyy w krotce nastąpi.

P. Chappe, dyrektor telegrafow, założy z rozkazu Królewskiego linią telegrafow od Kale do St. Omer.

Wyszedł tu satyryczny wiersz na X. Pradt, który kończy się wyrazami: Poiechał na wieś sadzić kapustę, ponieważ nie udał mu się handel uczony w Paryżu.

Podług niektórych doniesień Men. Sawary i Lallemand poiechali z Smirny do Perssyy.

— D. 17. —

Marszałkowie Francuzcy, którzy dla choroby lub nieprzytomności d. 14 nie wykonali przysięgi są następujący: Xiążęta Rivoli (Massena), Eckmühl (Davoust), Belluny (Wiktor), Gdański (Fefebvre), i Hhr. Serrurier i Viomenil. (O Xciu Raguzy, Marmoncie, wcale nie ma wzmianki.)

D. 14 w wigilią S. Henryka, przekupki Paryzkie uwieńczyły posąg Henryka IV. kwiatami. D. 15 obcy ambassadorowie i posłowie złożyli Królowi iego familii swoje uszanowanie. Przed Mszą dał J. K. Mość Amerykańskiemu posłowi P. Galantin wstępna audyencyą. Król miał tego dnia na sobie i iego familii wielki order legii honorowey. W wieczor gwiazda tego orderu iasniała w świetle na domu tegoż orderu.

Z Frankfortu d. 20 Lipca.

Gdy układy względem rozgraniczenia w Niemczech tak dalece ukończone zosta-

ty, ile potrzeba było do rozpoczęcia obrad seymu związku Niemieckiego, przeto ugodzili się wszyscy posłowie, iż na początku przyszłego miesiąca zgromadzą się i przystąpią do naradzeń poprzedzających otwarczenia seymu.

Oto jest poczet znajdujących się tu Pełnomocnych Ministrów tak co do układów względem rozgraniczenia, iako też bycia członkami seymu związku Niemieckiego.

Do rozgraniczenia.

1) Od Austrii: Baron Wessenberg, iako Minister, a Hr. Palfy iako kawaler poselstwa. 2) Od Anglii: Lord Clankarty, ambassador przy Królu Niderlandzkim, z Sekretarzami poselstwa Dawkins, Guaning i St. George. 3) Od Pruss: Minister stanu Baron Humbold, z Radczą poselstwa Hr. Fleming, Radcą nadwornym Boisdelandes i Baronem Bülow. 4) Od Rosyi: Baron Anstett, iako Minister, a Radcami poselstwa i Sekretarzami PP. Creidemann, Tormasow i Hr. Woroncow. 5) Od Bawaryi: Hr. Aloyzy Rechberg i Rothenlöwen, poseł przy Dworze Wiedeńskim, z Sekretarzami poselstwa Baronem Hertling i P. Farmbach. 6) Od Badeńskiego Dworu: Radzca tajny Baron Berstett, z Radzcami poselstwa PP. Blittersdorf i Buchler. 7) Od Elektora Heskiego: Radzca tajny Baron Carlshausen i Radzca tajny Hr. Lepel, drugi pełnomocnik. 8) Od W. Xięstwa Heskiego: Tajny Radzca Harnier, poseł przy Dworze Bawarskim, Radzca tajny Baron Munch, z Sekretarzami poselstwa Därr i Geiger.

Na członki Seymu związku Niemieckiego.

(Którzy w takimże porządku w izbie 17tu składający rzeczony seym głosować

będą).

1) Od Austrii: Hr. Buol-Schauenstein, Radzca nadworny Handel, Radzca poselstwa P. Schlegel, Sekretarzami poselstwa P. Wolf i P. Buchholtz. 2) Od Pruss: Pełnomocny Minister P. Hänlein, Radzca Poselstwa Scholtz, Sekretarz P. Hänlein, syn, Sekretarz kancelaryi P. Crede. 3) Od Bawaryi: Hr. Rechberg, etc. (iako wyżej). 4) Od Saxonii: Minister stanu Hr. Görtz-Schlitz, Radzca poselstwa Gebhard, Sekr. poselstwa Hr. Fryd. Görtz. 5) Od Hanoweru: Radzca tajny Martens. 6) Od Wirtembergu: (To Mocarstwo ieszcze nie przystąpiło do związku Niemieckiego. 7) Od Badenu: Baron Barstett, etc. (iako wyżej). 8) Od Elektoratu Heskiego: Baron Carlshausen, etc. (iako wyżej). 9) Od W. Xięstwa Heskiego: Radzca tajny Harnier, etc. (iako wyżej). 10) Od Danii: (z Xięstwa Holsztyńskiego) Baron Eybon poseł przy Dworze Berlińskim, Sekretarz poselstwa Baron Pechlin. 11) Od Niderlandów: (z Xięstwa Luxemburskiego) pełnomocnicy Minister Baron Gagern, Radzca poselstwa Ecle, Sekretarz Baron Gagern, syn. 12) Od Xiążąt Saskich: Radzca tajny Sasko-Meinungski Hendrich, Sekretarz Poselstwa Grunert. 13) Od Brunświku i Nassau: od 1go Radzca tajny Baron Martens, od 2go Minister stanu Marschall. 14) Od Meklenburga - Schwerln i Strelitz: Minister stanu i gabinetowy Baron Plessen. 15) Od Xiążąt Holsztein-Oldenburg, Schwarzburg i Anhalt-Oldenburski Prezes apelacyi Berg, Sekretarz poselstwa Starkloff. 16) Od Xiążąt Hohenzollern-Hochingen, Hochenzollern-Sigmaringen, Richtenstein, Reuss, Schaumburg-Lippe, Lippe-Dettmoldt i Waldek: Baron Lonhardy. 17) Od Miast

Wolaych: od Lubeki Senator Hach; od Frankfortu Syndyk Danz; od Bremy Senator Smidt; od Hamburga Syndyk Gries, Sekretarzem poselstwa P. Rumpf.

Przy mieście Frankforcie upoważnionemi są jako Ministrowie i sprawujący interesa: 1) Od Francyi: Hr. Reinhard jako Minister, a P. Allege jako sekretarz poselstwa. 2) Od Niderlandów: Baron Gager, (jak wyżej). 3) Od Elektora Heskiego: Baron Carlshausen, (jak wyżej). 4) Od Pruss: Baron Otterstedt, jako sprawującym interessa. 5) Od Hanoweru: Baron Stralenheim, jako sprawujący interesa.

Przybył tu onegdaj Admirał Auvergne, który ubiegał się także o Xięstwo Bouillon.

Od brzegów Menu d. 20 Lipca.

Król Wirtemberski mianował swojego zięcia, byłego Króla Westfalskiego, Xciem Monfortu, który udał się z swoją małżonką, córką Króla Wirtemberskiego do Brynu w Morawii, gdzie N. Cesarz Austryacki dozwolił mu na przyszłość założyć swoje mieszkanie. Królewicz następcą tronu Wirtemberskiego, obiedza z swoją małżonką Szwajcaryą, a Królewicz Paweł bawi ciągle w Paryżu.

Gazeta Arauska zawiera co następuje: "Rozgłoszona w Francuzkich i Niderlandzkich pismach wiadomość, jakoby Xże Fugeniusz (Beauharnois) dowodził gwardyą Bawarską, jest zupełnie zmyślona. Xże ten prowadzi w Monachium w gronie swej rodziny życie spokojne i nie miesza się wcale do spraw politycznych. Obecnie tylko z rodziną i swoimi dziećmi lubi język Niemiecki i często bywa w teatrze. Ze przedsięwziął niedawno podróż dla odwiedzenia swej siostry Hortensyi (Xżny St. Leu) wymówić go może miłość bra-

terska. Ta odwiedziła go nawzajem w wiejskim jego mieszkaniu Berg nad Starhemberskim jeziorem, dokąd przybyła także niedawno bliska jego krewna Pani Lavalette. Jeżeli rząd Bawarski dać momentalne schronienie wygnanym z powodu politycznych okoliczności z Francyi osobom, tedy powiedzieć można, iż tenże rząd dawał także dawniej przytułek i wsparcie emigrantom Francuzkim, którzy dla przeciwnego sposobu myślenia opuścili Francyzę, i na naleganie nawet Napoleona nie odmówił im onego..

Doniesienie, jakoby Józefowa Bonapartowa (była Królowa Hiszpańska) mieszkała w Frankforcie, potrzebuje potwierdzenia, przynajmniej listy z tamąd nie o tem nie wzmiankią.

W Einsiedlen w Szwajcaryi zebrali się niedawno deputowani od wszystkich klasztorów, i postanowić mieli utrzymać zawsze swego Rezydenta w Rzymie i prosić Cyca S. aby wszystkie dobra klasztorne w Szwajcaryi oświadczył dziedzictwem Piotra S. — W Kantonie Glarus tak wielka panuje ciągle nędza, iż wiele ludzi wychodzi w pole dla zasyceńia dręzącego głodu iadalnymi ziołami.

Moguncya, jako twierdza związku Niemieckiego, będzie ciągle wojskiem Pruskim i Austryackim osadzona; miasto tylko zestawiać będzie pod rządem W. Xcia Heskiego.

Ślawny wierszopis Angielski, Lord Byron, bawi teraz w okolicach Genewy.

Ślawny parlamentu Angielskiego członek Brougham, który z Paryża do Szwajcaryi pojechał, zamysła przez Wiedeń do Anglii powrócić.

DODATEK

DO N^{ro} 62.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 4. SIERPNIA 1816 Roku, W NIEDZIELĘ.

Dzień 3ci b. m. oznaczony Świętą Uroczystością Imienia Jej Imperatorskiej Mości Maryi Federowney, Matki Opiekuna Ludów, i Błogosławionego Monarchy Alexandra Igo, obchodzony był w Mieście tutejszem przez Władze Królestwa Polskiego z uczuciami, sercem i życzeniami prawego Polaka odpowiadającemi.

O godzinie 9tej z rana zgromadzone Władze w domu Prefekturalnem, mając na czele JW. Badeniego zastępcę Prefekta, udały się naprzód do JW. Miaczeńskiego, Kommissarza pełnomocnego Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossy i Króla Polskiego, i temu ugruntowane na niewygastłej czci, dla wysokiej osoby Jego Imperatorskiej Mości, złożyły powinszowania. Następnie, z tymże Jaśnie Wielmożnym Kommissarzem, przybyły do kościoła Katedralnego, gdzie nabożeństwo przez Jaśnie Wielmożnego Skurkowskiego, Dziekana Katedralnego Krakowskiego, podczas którego śpiewano nową pieśń Narodową (Boże zachowaj nam Króla), odprawione zostało. — Wieczorem, mieszkania Urzędników Królestwa oświeconemi były, mię-

dzy któremi mieszkania JW W. Kommissarza pełnomocnego, i zastępcy Prefekta, przyozdobione transparentami i rześzystym światłem szczególnie jasniały.

Z Wiednia d. 27 Lipca.

Gazeta Dworska zawiera następujące doniesienie:

”Tymczasowa Dyrekcyja narodowego banku Austriackiego donosi, iż z mocy rozporządzenia Najwyższego Patentu z d. 1 Czerwca 1816, weszły przez aktye lub zmianki do kassy banku papierowe pieniądze w kwocie 10 mill. zł. r., w obecności Cesarzkiego kommissarza i deputowanych od połączonej kassy zmiankowej i umorzenia, będą dnia dzisiejszego przed południem na placu przed bramą Stuben publicznie spalone. — w Wiedniu d. 27 Lipca 1816.

Adam Hr. Nemes, Rządca tymczasowego banku.

Fran. Bogner, tym. Dyr. B.

Ehr. Jerzy Hornbostel, tym. D. B.

Z Brukseli d. 18 Lipca.

Z wyższego rozkazu szukani byli w

naszem mieście Francuzcy Jenerałowie Excelman i Fresino, którzy się tu mieli ukrywać, ale ich nie znaleziono.

Z Kale donoszą, iż przybyło tam z Anglii kilku sztabowych oficerów Angielskich, którzy zapewniają, iż Xże Wellington wkrótce za niemi powróci.

Akademia Bruzelska przywrocena została, której aktualnemi członkami są PP. Huftern, Bast, Ernst, Thiery, Domez, etc. a honorowemi Xiążęta Ursel i Aremberg.

Gazety nasze nasmiewają się z kłamstwa niektórych pokątnie wychodzących pism Niderlandzkich, i przywodzą za przykład ich kłamstwo: "że Cesarz Rossyyski przeznaczył Xcia Oranii na Króla Francuzkiego.", -- Żółty karzeł wychodzi teraz naprzemiany na białem, niebieskim i czerwonym papierze, oprawa zawsze jest żółta.

Z Karlsbadu d. 23 Lipca.

Wczoray o godzinie 9 z rana odlechał stąd Xie Blücher, jak mówią, na kąpielę do Deberan, a stamtąd uda się do Berlina. Z radością postrzegł każdy z obecnych tu Prussaków iak dobrze tutejsze wody skutkowały temu poważnemu Bohaterowi, który przy swoim wyjeździe odebrał nayszczulsze wyrazy powszechnego szacunku; nawet umundorowani mieszczanie stanęli przed jego mieszkaniem w paradzie, i każde usta życzyły mu szczęśliwej podróży.

D. 22 w wieczor przybył tu Jeneral Pruski Gnsienau. Też oż dnia w nocy umarł tu naśle Jep. porucznik Heister. -- Liczbą znajdujących się tu gości dochodzi do d. 20 Lipca do 1458.

Mowią, iż stojące w Czechach wo-

sko stanie obozem pod Töplitz, i w napisie czynić będzie obroty, wystawiające sławną bitwę pod Kulmem.

Z Neapolu d. 11 Lipca.

W okolicy tutejszey dało się czuć lekkie trzęsienie ziemi, i zdają się grozić nam nowe wulkany. Nowa na wyspie Tremiti wyrzucająca ogień góra, czyni obawę, ponieważ pokazuje często wytryskiująca z niej lawa.

Liniiowy nasz okręt, Miasto Neapol, z dwiema fregatami, poraził znacznie eskadrę Barbaryczykow i do ucieczki przymusił.

Z Sztokholmu d. 16 Lipca.

Nasz Jeneralny konsul w Algierze, P. Norderling, wyjechał stamtąd d. 13 Kwietnia po stawieniu przed Dejem swiego następcy, P. Ankerloo. Dniem pierwey odebrał od Deja zakwitowanie z zapłaconego długu Szwedzkiego, który wynosił do 15,000 piastrow. Dey dał także niezaki wynagrodzenie za zabrane lub złupione w roku 1814 Szwedzkie okręty. Jakkolwiek mało znaczące jest to wynagrodzenie, nie było iednak żadnemu narodowi dotąd od Algieru dane.

Król upoważnił Królewicza następcy tronu do przydywania podczas swiego bawienia w Norwegii w tamtejszey radzie stanu. P. Kojeginałny Assessor Langell uznany został za Rossyyskiego konsula w Szwecyi, a P. Duris za Angielskiego w Norwegii.

Z Sarbrükku 25 Lipca.

Gazety Paryzkie, a po nich Niemieckie doniosły, że były Jeneral Rigaud, któ-

ry znacznie za to na śmierć w Paryżu skazany został, iż wydał znaczne summy pieniędzy dla uwiedzenia żołnierzy swej dywizji, aresztowany tu z rozkazu rządu Pruskiego, za utrzymywanie kary godnej korespondencyi z innymi wygnancami, odesłany został do Koblenz pod dozór wojskowy. To wszystko nie jest prawdą. Były ten generał przekonany w prawdzie został, iż utrzymywał karę godną korespondencyą z burzycielami wewnątrz Francyi, i tę publicznie innym tu zbiegłym udzielał. Na rapport, który zdał otem dowódcą rządowi Pruskiemu, odebrał rozkaz, aby go kazał do Wesel przewieźć. Lecz tymczasem Jean Rigaud opuścił nasze miasto i udał się do Dwochmóstów, gdzie dotąd się znajduje. Nie wiadomo jeszcze jak sobie rząd Bawarski względem niego postąpi.

2 Karlsruhe d. 17 Lipca.

D. 14 b. m. przybyła tu Kżna wdowa Nassau-Usingen, i wysiadła do Kżny Margrabin, swej córki. Wczoray przybył tu W. Kże Weymarski z Wisbaden, i wysiadł do Kżni Margrabi Ludwika.

Ambassador Hiszpański przy Dworze Wiedeńskim, Kże St. Carlos, przejechał wczoray tędy z swoją familią do Wiednia.

Królowa Bawarska przybyła onegdaj do Bruchsalu do Margrabin swej matki. Bról zjechał tam wczoray z Baden.

Cena zboża znacznie się u nas podniosła, i zapewne bardziej jeszcze w górę poydzie, jeżeli ustawiczne deszcze nie ustana, i nie dozwolą przynajmniej tego sucha zebrać, co się urodziło. Nadzieja obfitego zbioru wina już prawie zniknęła, gdy dla zimna i deszczów nie mogły win-

nice! przyzwolcie okwitnąć.

1 Rozmaita Wiadomości.

Nowe urządzenie rządu w Szczeciniu zacznie się od 1go Sierpnia. Port w Swinemünde ma być naprawiony, i na zwrócenie kosztów portowa opłata naznaczona.

Książu Kutuzow Smolińskiemu będzie pod Bunclau, gdzie umarł, wystawiony pomnik.

P. Dupont, lekarz szpitala w Beaujon we Francyi wynalazł niezawodne lekarstwo na ochniętych paralizem. Każę chorego mocno na koło przywiązać i to z nim jaktylko można nayszybciej obracać.

W Paryżu otworzona została szkoła, w której niechęący sobie dać pracy, a uchodzić za umiejętnych, mogą się w tygodniu to jest, na 7miu lekcyach wszystkich nauczyć nauk!

Podług doniesień z Odessy, Gubernator tamtejszy Hr. Langeron, wezwał obce okręty przybywające tam po ładunek, aby zamiast innych ciężarów brały na nie kamienie i do Odessy przywoziły, które będą użyte na bruk i za nie odbierają nagrodę.

Nadzwyczajne w tym roku zimna i deszcze przypisują jakiemu wielkiemu trzęsieniu ziemi, albo wybuchowi nowego wulkanu. Gdy prawie wszędzie skarżono się na zimna, tymczasem w Rosyi, osobliwie w miesiącu Czerwcu, panowały ciepła i susza. Wszystko jak nayszybciej kwitnęło w okolicach Petersburga. Zwyczajne ciepło było na 20 stopni podług cieplomierza Reaumur'a.

Gdy Licytacya ruchomości Starozakonnego Moyżesza Feynei, arcydarza propinacyi w wsi Regulicach w Gazetach pod Nrami 37 i 49 ogłoszona, dla założonych przez Starozakonných Joachima Groned, Jante Moyżeszową Feynei i samego Moyżesza Feynei opozycyi do skutku nie przyszła, i takowe Opozycye przez Wyroki Sasowe uchylonemi zostały; — przeto w dniu 6tym Mca Sierpnia 1816 roku, w Regulicach w Okręgu Miasta Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Krakowa, sprzedane zostają ruchomości, jako to, bydło, konie, bryczka, wozy, naczynia mosiężne, miedziane, blaszane, bielizna, i t. d. za gotową srebrną Monetą Courant. — Chęć kupienia mający, zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znajdować. — w Krakowie dnia 31 Lipca 1816 roku.

Jan Nep. Frankl, Komornik T. C. P. I. D. K.

Pisarz akto-ny Powiatu Stopnickiego niżej podpisany, przy Mieście Powiatowem Stopnicy mieszkający, czyni wiadom: iż z mocy zlecenia Wys. Try. Cywil. Krówszy Inst. Depart. Krakowskiego dnia 20 Kwietnia 1815 do liczby 733 wydanego, Kom. murtowawcy z przyległością pod Nr 1. w Nowem Mieście Korczynie w Powiecie Stopnickim położonym, będący przez w sztuce biegłych w roku 1812 w summie 2714 złotych polskich, oraz grunta orne i łąki w granicy tegoż Miasta leżące, cząstkow. przez w sztuce biegłych w tymże roku w Summie 10000 złotych wynoszące, oszacowane, po niedy Bartłomieju Łukaszowiczu O. M. S. Korczyzna pozostałe, i do Sukcesorów po tymże pozostałych, jako to, Józefa wieloletniego syna, oraz Franciszka, Maryanny, Tekli i Józefy cerek małoletnich, w Opiece Ur. Józefa Nestowicza w Husku w Powiecie Stopnickim, i Józefa Prupińskiego w Nowem Mieście Korczynie mieszkających będących, należące, przez publiczną Licytacyą za gotowe pieniądze w dniu 27 Sierpnia b. r. w terminie przygotowawczym w Nowym Mieście Korczynie, w domu aktowym sprzedane zostaną. Chęć kupna mający Vadium 10% części summy szacunkowej zapotrzeni, w miejscu i dniu oznaczonym raczą się stawić. — Dnia 15 Lipca 1816 roku.

Szymon Przedpęski, Pis. Akt. P. S.

Pisarz Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Woiewodztwa Krakowskiego, wszem obec, i każdemu osobna wiadomo czyni, iż wyrokiem tegoż Trybunału między Kiedzicem Hrabia Ludwikiem Bystrzanowskim, Powodem, a Józefem Przemyskim, Notaryuszem Powiatu Miechowskiego, pozwanym w sprawie o extabulacya kaucyi w kwocie 4000 zł. z dóbr Niegostawice w Powiecie Szkalbunierskim Dieje Krakowskim, i żonnych Powoda dziedzicznych, za pozwanym zapisaneey dnia 10 Lipca r. 1816 oznie z. p. dłym, udzielona jest wolność przedstewzienia wezwań celem uwiadomienia o mający na tacię extabulacyi. Każdy więc mający jakowe pretensye do Ur. Józefa Przemyskiego Notaryusza Powiatu Miechowskiego z przyczyny posiadanego Urzędu Notaryusza, ma się w przeciągu trzech miesięcy zgłosić, gdyż po upłynionym tym terminie extabulacya kaucyi takowey nastąpi. W Krakowie d. 19 Lipca 1816 r.

Antoni Szalowiez, Pisarz.

Dnia 11go Mca Sierpnia 1816 roku, w Dworze wsi Miączowa w Powiecie Lelowskim, Woiewodztwie Krakowskim położoney, Frowenta wsiów Miączowa i Bundusza z przyległościami, za propinacya Młynów i t. d. w roczną Dzierżawę przez publiczną Licytacya za gotowe pieniądze puszczone będą; chęć zadzierżawienia takowych Frowentów mający, zapotrzą się w vadium 2% pol. 1200, o warunkach Zadzierżawienia można się zawiadomić przy akcie licytacyi. — w Krakowie d. 23 Lipca 1816 r.

Jan Nepomucen Frankl, Komornik T. C. P. I. D. K.

Donosi się Prześwietney Publiczności, iż przybyła tu z Wiednia wielka Galerya figur woskowych, składająca się z 125 osób w naturalnej wielkości, pomiędzy któremi znajdują się w ysoocy zwycięzcy Monarchowie, Feldmarszałkowie Schwarzenberg, Blücher, Wellington i Xże Józef Poniatowski, którą to Galeryą widzieć tu tylko można do d. 30 Sierpnia 1816 r. Widowisko jest w Pałacu Spiskim.

Edward Lion, D. rek. Gal.